

Multidisciplinaire aanpak RI&E helpt beroepsziekten te voorkomen

Congres voor arbeidshygiëne 13 april 2017

Maaikelen Wijma

Opening

- Ervaringen met co-creatie bij de RI&E?
 - ✓ Met disciplines
 - ✓ Met de klant

Multidisciplinair werken bij de RI&E: hoe het was

- Vanuit historie vooral veiligheidskundiger en arbeidshygiënisten met de RI&E aan de slag
- Klant onbekend met meerwaarde A&O-er
- Ook voor disciplines wennen: wat zijn de goede argumenten voor een multidisciplinaire investering?
- Ervaren van werkstress ligt toch vooral aan de werknemer zelf, de manier waarop hij ermee omgaat en vaak ook zijn privé situatie

Waarom met disciplines samen aan de slag met de RI&E?

- Werkstress/ PSA is beroepsziekte nr. 1 in Nederland
 - ✓ 14% van werknemers meldt burn-out klachten
 - ✓ 5% zit daardoor langdurig thuis
 - ✓ Burn-out leidt gemiddeld tot 242 dagen verzuim
 - ✓ Jaarlijkse verzuimkosten gerelateerd aan burn-out worden begroot op 1,8 miljard

Multidisciplinaire samenwerking bij de RI&E: naast ah,vk de A&O-er, waarom?

- Klant heeft behoefte aan concrete handvatten voor PSA/werkdruk. Dit vraagt verdieping (i.p.v. pleister plakken).
- RI&E laten aansluiten op organisatieprocessen en cultuur
- Urgentie of ambitie bij de klant
- Koppeling van RI&E aan inzetbaarheid door alle risico's goed in kaart te brengen en vervolgens aan te pakken (daarmee voorkomen beroepsziekten)

RI&E en duurzame inzetbaarheid

- Duurzame inzetbaarheid is een uitdaging
- Verwarde kluwen met veel oorzaken en veel effecten
- RI&E helpt bij kleur geven en ontrafelen
- Herkennen risico's in het werk: fysiek, psychosociale arbeidsbelasting, gevaarlijke stoffen, veiligheid, biologische agentia etc. en aanpak!
- RI&E is fundament

RI&E varianten met PSA in samenwerking

- Korte variant, aantal (groeps)interviews PSA
- Intensievere variant:
 - ✓ Samen optrekken van begin tot eind bij de klant (intake t/m managementpresentatie)
 - ✓ Verdieping PSA :
 - functiegebonden risico's (agressie)
 - op basis van signalen van werkstress/ ongewenste omgangsvormen
(meerdere groepsinterviews/ soms in combinatie met vragenlijst)

Voorbeeld van resultaten uit interviews: balans stressoren en energiebronnen

Stressoren

- Werkdruk
- Emotionele taakeisen
- Fysieke belasting
- Rolonduidelijkheid
- Toekomstonzekerheid
- Werk/Thuis balans
- Omgangsvormen

Energiebronnen

- Autonomie
- Afwisseling
- Sociale steun collega's
- Coaching door leidinggevende
- Ontplooiingsmogelijkheden
- Beloning/arbeidsvoorwaarden
- Communicatie/informatie

Voorbeeld van een verdieping door vragenlijst in combinatie met interviews

- PSA module vragenlijst (of andere vragenlijsten)
- Top 3 uit interviews:
Te verbeteren:
 1. organisatie van het werk
 2. coaching leiding
 3. Leermogelijkheden

The image displays four heatmaps, each representing a different category of a questionnaire. Each heatmap has 13 columns labeled A through M. The rows represent various sub-questions. Red squares indicate a score of 1, and green squares indicate a score of 2. The heatmaps show a distribution of scores across the 13 items, with some items consistently scoring higher (green) than others (red).

Vitaliteit	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M
Energie tijdens het werk	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Plezier in het werk	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Herstel na het werk	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Afstand nemen	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1

Het werk - taakken	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M
Werktempo en werkhoeveelheid	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Emotionele belasting	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Complexiteit van het werk	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Verandering in de taak	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Problemen met de taak	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Organisatie van het werk	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1

Het werk - hulpbronnen	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M
Afwisseling in het werk	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Zelfstandigheid in het werk	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Taakduidelijkheid	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Relatie met de directe leiding	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Inspiraak	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Relatie met collega's	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1

Arbeidsvoorwaarden	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M
Werkzorgzaamheid	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Werk- en rusttijden	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Taakomzetbaarheid	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1

Positief:

1. omgangsvormen
2. autonomie
3. sociale steun collega's

Resultaten en vervolg gezamenlijk

- Samenvatting van resultaten waarin alle risico's terugkomen
- Gezamenlijke presentatie aan MT (multidisciplinair geeft andere accenten). Verbinding leggen tussen risico's en inzetbaarheid.
- Werkbijeenkomsten met medewerkers op basis van resultaten van de RI&E: top 3 maatregelen, met foto's aan de slag, etc. (diversiteit aan werkvormen)

Voorbeelden van verbeteracties uit een werkbijeenkomst met medewerkers

- Meer sociale activiteiten in het team: aandacht voor verjaardagen, 1 keer per maand samen lunchen, ken je collega als agendapunt op het werkoverleg
- In plaats van mail elkaar meer opzoeken, bij elkaar gaan zitten (zeker in werktuinen)
- Elkaar gericht een email sturen (niet teveel cc)
- Een dag met een collega meelopen, casuïstiek bespreken
- Werkverdeling en logistiek daarom heen opnieuw bekijken
- Beginnen met een weekstart
- Instructie beeldscherm- en computergebruik bespreken in werkoverleg
- Elkaar aanspreken op negativiteit
- Pauzes nemen (hersteltijd), bijv. samen wandeling maken
- Meer aandacht voor werkprocessen die agressie opleveren bij klanten

Multidisciplinair werken aan andere opzet RI&E: voorbeeld Zorg

- Vraag andere opzet van RI&E aan AH en A&O
 - ✓ Verantwoordelijkheid bij zelfsturende teams leggen
 - ✓ aansluiten op organisatieprocessen
 - ✓ Ontzorgen met praktische handvatten voor teams
 - ✓ Compliant

Cocreatie met de klant

- Interviews stakeholders: wat zijn wensen, mogelijke scenario's voor nieuwe opzet RI&E
- Aan de slag met veiligheid, gezondheid en met plezier werken
- Werken aan deel RI&E's die met elkaar verbonden zijn: organisatie, facilitair, teamRI&E
- Teams zelf aan de slag met fysieke belasting en psa risico's
- Cocreatie met de klant: preventiemedewerker, management, teams, coaches, facilitair
- Resultaat: RI&E is dynamisch, doorlopend, sluit aan op organisatie, diverse niveaus zijn betrokken en organisch ontstaan nieuwe initiatieven.

Samenwerken persoonlijke ervaringen

- Samen aan de slag: offerte, samen gesprekken of bijeenkomsten doen, samenvatting, presentatie
- Andere perspectieven
- Soms taalverschil, elkaar bevragen
- Complementair
- Leerzaam (kennis ander vakgebieden) en uitdagend
- Meer plezier in de opdracht
- **Beter Resultaat: Meerwaarde voor de klant**

Succesfactoren bij co-creatie met meerdere disciplines en klant

- Wees creatief, durf out of the box te denken
- Laat het maatwerk zijn (wat wilt u met deze RI&E bereiken?)
- Betrek medewerkers actief
- Positieve insteek, laat successen zien en heb plezier in verbetering

Succes met de RIE!

Maaikelen Wijma

Maaikelen.wijma@preventpartner.nl

06-10315426

PreventPartner